

İKİQAT VERGİTUTMANIN QARŞISININ ALINMASI ÜZRƏ MÜQAVİLƏLƏRƏ DAİR YENİLİKLƏR

Beynəlxalq ikiqat vergitutma birdən çox dövlətdə eyni gəlirin vergiyə cəlb edilməsi fenomeninə aiddir. İkiqat vergitutma dövlətlərarası ticarətə və kapitalın, texnologiyanın və əməyin sərbəst hərəkətinə mənfi təsir göstərir. İkiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında sazişlər beynəlxalq iqtisadi əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, o cümlədən xarici iqtisadi fəaliyyətin stimullaşdırılması və xarici investisiyaların cəlb edilməsi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

2024-cü il 23 aprel tarixində, 1139-VIQ sayılı Qanunla Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında Gəlirlərə görə Vergilərə Münasibətdə İkiqat Vergitutmanın Aradan Qaldırılması və Vergidən Yayınmanın Qarşısının Alınması haqqında Saziş təsdiq edilmişdir. Saziş, 9 fevral 1994-cü ildə ilk belə sazişin imzalanmasından 30 ildən bir qədər çox vaxt keçdikdən sonra 19 fevral 2024-cü ildə imzalanmışdır. Hal-hazırda, Azərbaycan ikiqat vergitutmanın qarşısının alınması üçün 57 sazişə malikdir və bunlardan 55-i qüvvədədir.

Azərbaycanda neft gəlirlərinin azalması ilə Azərbaycan və Türkiyənin vergi sistemləri ortaq məxrəcə gəlməkdədir.

Azərbaycan ümumi daxili məhsulunda (ÜDM) vergi gəlirlərinin payı 2023-cü il üçün 17,9 faiz təşkil edir və 1993-2023-cü illər ərzində orta hesabla 14,1 faiz olmuşdur.¹ Azərbaycanda vergilər fiziki və hüquqi şəxslərin gəlir vergisi, əlavə dəyər vergisi (ƏDV), aksiz, əmlak, yol, torpaq və mədən vergilərindən ibarətdir. Bu vergilərin bəziləri Respublika və yerli (Naxçıvan və bələdiyyə) səviyyələrində ödənilə bilər.

2023-cü il üçün Türkiyədə vergi-ÜDM nisbətinin 20 faizdən bir qədər yüksək olacağı gözlənilir.² Beləliklə, Türkiyədə vergi rejimi ölkənin iqtisadiyyatının mühüm tərkib hissəsidir və gəlir (şəxsi və korporativ), istehlak (ƏDV və XİV, xüsusi istehlak vergisi, yəni aksiz) və digər (məsələn, əmlak, möhür rüsumu daxildir) vergiləri əhatə edir.

Hazırda yeni Saziş Türkiyədə təsdiqini gözləyir.

NİZAMNAMƏ KAPİTALI ÖDƏNİLMƏMƏYƏ VƏ HESABAT VERMƏMƏYƏ GÖRƏ CƏRİMƏLƏR

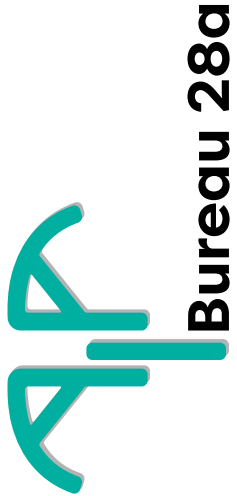
Respublika, qurumlarını maliyyə intizamına əməl etməyə İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əməl edilməməsinə görə cərimələrin əlavə edilməsi vasitəsilə dəvət edir. Müzakirəyə çıxarılmış Qanun layihəsi, Məcəlləyə yeni 405-1 və 451-1-ci maddələrin əlavə edilməsini nəzərdə tutur.

Milli Məclisin 7 və 21 may tarixlərində keçirilən iclaslarında birinci və ikinci oxunuşda qəbul edilmiş təklif olunan dəyişikliklərə əsasən, məhdud məsuliyyətli cəmiyyəti idarə edən vəzifəli şəxslərinə və MMC-nin özünə, MMC iştirakçıları tərəfindən MMC-nin nizamnamə (pay) kapitalını müəyyən edilmiş müddət ərzində ödəməməsi halında, inzibati cərimələri tətbiq edilir. Bu müddət üç aydan artıq ola bilməz.

Vəzifəli şəxslər üçün min manat, MMC-lər üçün isə iki min manat məbləğində cərimələr nəzərdə tutulur.

¹ <https://www.ceicdata.com/en/indicator/azerbaijan/tax-revenue--of-gdp>

² <https://www.oecd.org/tax/revenue-statistics-turkiye.pdf>

Bundan əlavə, *Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı və Dövlət Reyestri haqqında* Qanun ilə müəyyən edilmiş müddət ərzində MMC-nin tam ödənilmiş nizamnamə kapitalı barədə məlumat müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi quruma təqdim edilmədikdə, vəzifəli şəxslər və qurumlar müvafiq olaraq beş yüz və bir min manat məbləğində cərimələrə məruz qalacaqlar. Bu müddət 40 iş günüdür.

Dəyişikliklərin qüvvəyə minməsi üçün parlamentdə sonuncu üçüncü oxunuşdan keçməsi gözlənilir.

* * *

May 2024 Qanunvericilik Yeniliyi*

*Məlumat hüquqi məsləhət təşkil etmir və bunun üçün nəzərdə tutulmur

Azərbaycan Respublikası

Ətraflı Məlumat üçün:

Azərbaycan Respublikası

AZ1095, Bakı

ContactUs@Bureau28a.com

Neftçilər Prospekti, Ev 67

www.bureau28a.com

©2024 "Bureau 28a" MMC